

باز زنده سازی محله تاریخی شاه عادل شهرکرمان با رویکرد توسعه پایدار شهری

نفیسه غلامرضا میرزا^{۱*}، علیرضا انیسی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد واحد

بم، Mirzaei_nafiseh@yahoo.com

۲- استادیار پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی

و گردشگری، Anisi61@yahoo.co.uk

چکیده

هم اکنون بسیاری از شهرهای کشور با مسئله بافت تاریخی مواجه هستند. این بافت‌ها شناسنامه و هویت فرهنگی کشور هستند و از قدمت تاریخی و ارزش‌های عملکردی، کالبدی و اقتصادی برخوردارند. اما امروز ساختار وکالبد آن با فعالیتهای زندگی شهری مدرن، ناسازگار است. ارتباط مرکز محلات و بازارکه ستون فقرات شهر است بدلیل خیابان کشی از بین رفته است و مراکز محلات نقش گذشته خود را ازدست داده اند. همچنین نگاه صرف کالبدی به بافت، سبب بروز نابسامانی‌های اقتصادی، اجتماعی و کالبدی در بافت شده است.

توسعه به معنای واقعی خود، تحقق نمی‌یابد؛ مگراینکه جامع و همه سونگر باشد، زیرا انسان که عامل و محور و هدف توسعه است، حقیقتی چند بعدی و واقعیتی زنده است با تمام نیازها، توانایی‌ها و خواست‌های بی شماری که دارد. حیات انسانی و عزت مند جامعه و اقتصادی، در گرو تحقق توسعه همه جانبی است. عامل‌های فراوان مادی و معنوی در تعاملی گستردۀ با هم، توسعه همه جانبی را شکل می‌دهند. باید علت‌ها و عامل‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی توسعه همه جانبی را، با مطالعه‌های گسترده تاریخی، مردم شناسی، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی بازنیخت تا درک درست و همه جانبی‌ای از مسائل توسعه بدست آورد. بنابراین در باز زنده سازی بافت‌های تاریخی، کارآمدترین رویکرد، توسعه پایدار شهری است که به توسعه همه جانبی می‌پردازد.

روش تحقیق تحلیلی و توصیفی است و جمع آوری اطلاعات از طریق کتاب‌ها، مقالات، پایان نامه‌ها و عکس‌های هوایی قدیمی موجود و نشریات، بوده است. در این مقاله سعی شده است ابتدا یک تعریف کلی از توسعه پایدار مطرح شود و سپس بر روی محدوده تاریخی محله شاه عادل ریز شده وضعیت اقتصادی، اجتماعی و کالبدی محله مطالعه و بررسی شود و با استفاده از تجارب جهانی، ساختاری معقول و منطبق با اهداف توسعه پایدار شهری، جهت باز زنده سازی مرکز محله پیشنهاد داده شود. به این ترتیب جمعیت به داخل بافت کشیده می‌شود و تعاملات اجتماعی ساکنان این محلات با بافت تاریخی افزایش می‌یابد. در نتیجه ساختار شهر بر ادراک مردم تأثیر گذاشته به درک فضای با ارزش